ილიას უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის
კატალოგიზაციის განყოფილება

ინფორმაციული წიგნიერება

მარიამ დუმბაძე
ნინო ხმალაძე
სოფო კუკავა

2020 წ.

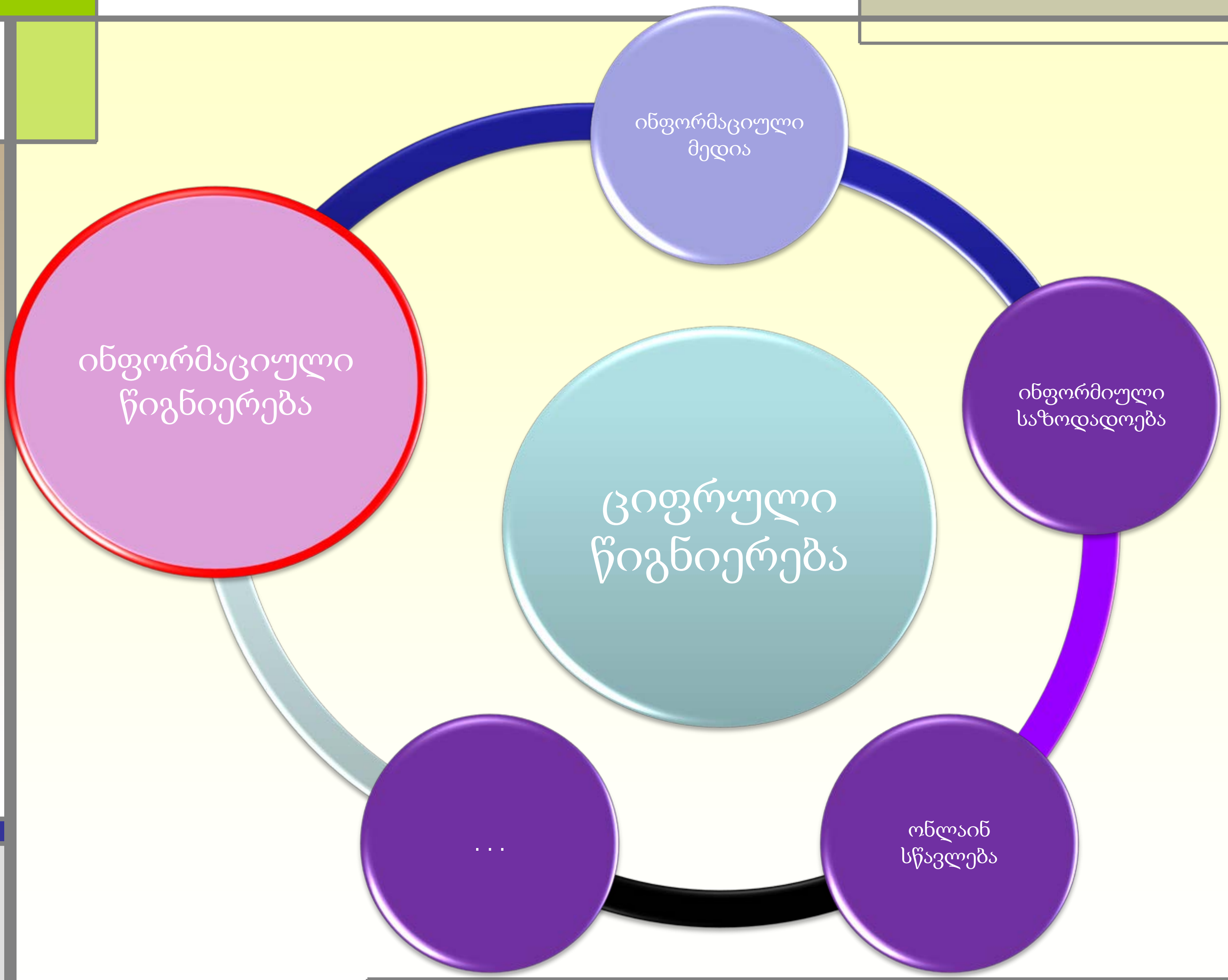
ინფორმაციული მედია
ინფორმიული საზოდადოება
ონლაინ სწავლება
. . .
ინფორმაციული წიგნიერება
ციფრული წიგნიერება

რა არის ინფორმაცია?

ინფორმაცია არის ცოდნა, ფაქტების, იდეების, მოვლენებისა და საგნების შესახებ, რომლებსაც ადამიანები ცვლიან ერთმანეთში.

ინფორმაცია შემდეგ კრიტერიუმებს უნდა აკმაყოფილებდეს:

- **სიზუსტე**. ამბავი ზუსტად უნდა იყოს გადმოცემული, ფაქტები სოლიდურ მტკიცებულებებს ეფუძნებოდეს, ციტირება ზუსტად და დაუმახინჯებლად უნდა მოხდეს, წყაროები იდენტიფიცირებული უნდა იყოს.
- **ამომწურავი**. გულისხმობს აუდიტორიისთვის სრული ინფორმაციის მიწოდებას, რათა გამოირიცხოს ფაქტების და მისი კონტექსტის არასწორი აღქმა.
- **ობიექტური.** მასალაში მიუკერძოებლად უნდა იყოს წარმოდგენილი ყველა ის მოსაზრება, რომელიც საკითხის არსში გარკვევას შეუწყობს ხელს.

რას ეყრდნობა ინფორმაცია?

- **ადამიანური წყაროები** - მოიცავს **პირველად წყაროებს** (პროცესის უშუალო მონაწილე, თვითმხილველი) და **მეორად წყაროებს** (ექსპერტი, კონკრეტული სფეროს, ხელისუფლების თუ სხვა დაინტერესებული მხარის წარმომადგენელი).
- **ფიზიკური წყაროები** - დოკუმენტები, ფოტო და ვიდეო-მასალა, ჩანაწერები, სტატისტიკა, საცნობარო მასალები, სტატიები და ა.შ.
- **ინტერნეტ-წყაროები** - როგორც ადამიანურ, ასევე ფიზიკურ წყაროებს მოიცავს, თუმცა ციფრული წყაროების სიმრავლის პირობებში მათი სანდოობის გადამოწმება დამატებით ძალისხმევას მოითხოვს.

რა არის წიგნიერება?

წიგნიერება - ეს არის ცოდნის შეძენის, გააზრებისა და გამოყენების ერთობლიობა;

წიგნიერება - განათლებას გულისხმობს, რაც მხოლოდ სწავლის შედეგად მიიღწევა;

წიგნიერება - ნიშნავს სპეციალობის თეორიის დაუფლებას და მის პრაქტიკული სრულყოფისთვის გამოყენებას;

წიგნიერება - გულისხმობს კითხვის სიყვარულს;

....

,,იმისათვის, რომ ადამიანი წიგნიერი იყოს, უნდა შეეძლოს აღიაროს, თუ რომელია საჭირო ინფორმაცია და ჰქონდეს უნარი, მოიძიოს, შეაფასოს და გამოიყენოს საჭირო ინფორმაცია"

(American Library Association, 1989).

რა არის ინფორმაციული წიგნიერება?

ინფორმაციული წიგნიერება არის ცოდნა, თუ როდის და რატომ გვჭირდება კონკრეტული ინფორმაცია, სად უნდა მოვიპოვოთ და როგორ უნდა შევაფასოთ, გამოვიყენოთ და განვავრცოთ ის.

ინფორმაციული წიგნიერება არის

ინდივიდუალური კომპეტენციების ერთობლიობა, რომელიც გულისხმობს პიროვნების მიერ ინფორმაციის, ეთიკური, ოპერატიული და ეფექტური ფორმით იდენტიფიცირებას, შეფასებასა და გამოყენებას საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში, საქმიანობასა და პროფესიებში.

"ინფორმაციული წიგნიერება ადამიანის ძირითადი უფლებაა ციფრულ სამყაროში"
(ალექსანდრიის დეკლარაცია, 2005)

რას ნიშნავს ინფორმაციულად წიგნიერი ადამიანი?

უნდა გავაცნობიეროთ:

- თუ რა ინფორმაციაა საჭირო, რაში გვჭირდება და რა წყაროებიდან უნდა მოვიპოვოთ ის.
  ამ დროს, მნიშვნელოვანია ვიცოდეთ, თუ როგორ ჩამოვაყალიბოთ შეკითხვა და როგორ მოვიძიოთ პასუხი მასზე.
- იმისათვის, რომ მივიღოთ პასუხი ჩვენ მიერ დასხმულ კითხვაზე, უნდა მოვახდინოთ რესურსების იდენტიფიცირება: თუ სად უნდა მოვიძიოთ ეს რესურსები და რა ტიპის რესურსები არსებობს.
- მოპოვებული ინფორმაცია და მისი მოპოვების წყაროები აუცილებლად კრიტიკულად უნდა შევაფასოთ – რამდენად შესაბამისი, სანდო და სწორია.
- მოპოვებული ინფორმაცია იმგვარად უნდა გადმოვცეთ, რომ სხვამაც შეძლოს მისი გამოყენება. ამასთანავე უნდა მიუთითოთ წყაროს, საიდან ავიღეთ ეს ინფორმაცია.
- და ბოლოს, მიღებული ინფორმაცია უნდა გამოვიყენოთ დანიშნულებისამებრ და კორექტულად.

თუ ჩვენ, შეგვიძლია ინფორმაციის მოძიების პროცესის ასე დალაგებულად გავლა ე. ი. ჩვენ ვართ ინფორმაციულად წიგნიერი ადამიანი.

„ინფორმაციული წიგნიერება“

პირველი ნაბიჯები ილიას უნივერსიტეტში

საინფორმაციო ტექნოლოგიები

ბიბლიოთეკათმცოდნეობა

ინფორმაციულად წიგნიერია ადამიანი თუ ის დამოუკიდებლად ფლობს შემდეგ უნარებს/კრიტერიუმს:

- განსაზღვროს, როდის, რა სახის და სიღრმის ინფორმაცია ესაჭიროება;
- განსაზღვროს, რა სახის წყაროებში უნდა მოიძიოს ეს ინფორმაცია;
- შეეძლოს მოთხოვნილებების შესაბამისი წყაროებისა და ძიების მეთოდების გამოყენება;
- მოიძიოს ინფორმაცია;
- დაამუშაოს, გაანალიზოს და „ცოდნის საკუთარ ბანკში შეინახოს“ ძიების შედეგები;
- ოპტიმალურად გამოიყენოს მიღებული ინფორმაცია და ცოდნა;
- გაანალიზოს ინფორმაციის წარმოების, მიღებისა და გამოყენების ეკონომიკური, სოციალური, იურიდიული, ეთიკური მხარეები.

2006 წლიდან

ინფორმაციული წიგნიერება : ბიბლიოთეკათმცოდნეობა და საინფორმაციო ტექნოლოგიები(ნაწ. 1). 2008

შინაარსი

შესავალი 5
საბიბლიოთეკო სისტემა 7
წიგნის ისტორია 8
მსოფლიოსა და საქართველოს დიდი ბიბლიოთეკები 16
გერმანიის ეროვნული ბიბლიოთეკა 17
უცხოური ბიბლიოთეკები საქართველოში 25
ელექტრონული ბიბლიოთეკები 27
არქივი საინფორმაციო სივრცეში 27
საბიბლიოთეკო ფონდები 32
საბიბლიოთეკო-ბიბლიოგრაფიული კლასიფიკაცია 37
და საძიებო სისტემები 37
ბიბლიოგრაფიული ჩანაწერი 44
საკატალოგო აღწერილობათა ნიმუშები 48
საბიბლიოთეკო მომსახურება 49
საცნობარო-ბიბლიოგრაფიული და ინფორმაციული
რესურსები ბიბლიოთეკაში 54

საცნობარო-ბიბლიოგრაფიული და ინფორმაციული
რესურსები ბიბლიოთეკაში ....

[illegible]
მასალის დამუშავების მეთოდიკა 81
საავტორო უფლების დაცვა ინფორმაციული 86
მასალის გამოყენების დროს 86
ბიბლიოგრაფიული მითითებისა და
ბიბლიოგრაფიული სიების გაფორმება 92
პრაქტიკული სამუშაოები 93
ლიტერატურა 95
ა) მონოგრაფიული გამოცემები 95
ბ) საცნობარო ლიტერატურა – 96
ენციკლოპედიები, ლექსიკონები, ცნობარები 96

საცნობარო-ბიბლიოგრაფიული და ინფორმაციულ ირესურსები ბიბლიოთეკაში

ამ განყოფილების ფუნქციებია:

- ტრადიციული თუ ელექტრობული საშუალებებით ინფორმაციის ძიება;
- მომხმარებელთა დახმარების გაწევა და სწავლება;
- მომხმარებელთა მოთხოვნების ანალიზის საფუძველზე საცნობარო საინფორმაციო ფონდის დაკომპლექტება;

სასწავლო განყოფილება:

- მომხმარებელთა მოთხოვნების საფუძველზე სამეცნიერო ელექტრონული ბაზებში ინფორმაციის მოძიება-მიწოდება;
- სამეცნიერო ელექტრონულ ბაზებში მომხმარებელთა დახმარების გაწევა და სწავლება (ტრენინგები).

გოჯიაშვილი, ჯ. საინფორმაციო ტექნოლოგიების საფუძვლები. 2006.

შინაარსი:

1. კომპიუტერი და მისი პროგრამული უზრუნველტოფა
2. ოპერაციული სისტემა Linux
3. ტექსტებთან მუშაობის ტენოლოგია. OpenOffice Writer
4. ელექტრონული ცხრილები. OpenOffice Calc
5. საპრეზენტაციო პროგრამა OpenOffice Impress
6. ინტერნეტის ტექნოლოგიები

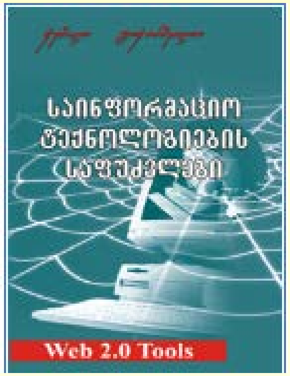

შინაარსი:

1. ინფორმაციის პუბლიკაცია ინტერნეტში.
2. ბლოგი
3. ერთობლივი მუშაობა ინტერნეტში. Wiki, Google Docs
4. პრეზენტაციების გაზიარების სერვისი. SlideShare
5. ფოტო-გაზიარების სერვისი. Flickr
6. ვიდეო-გაზიარების სერვისი. YouTube

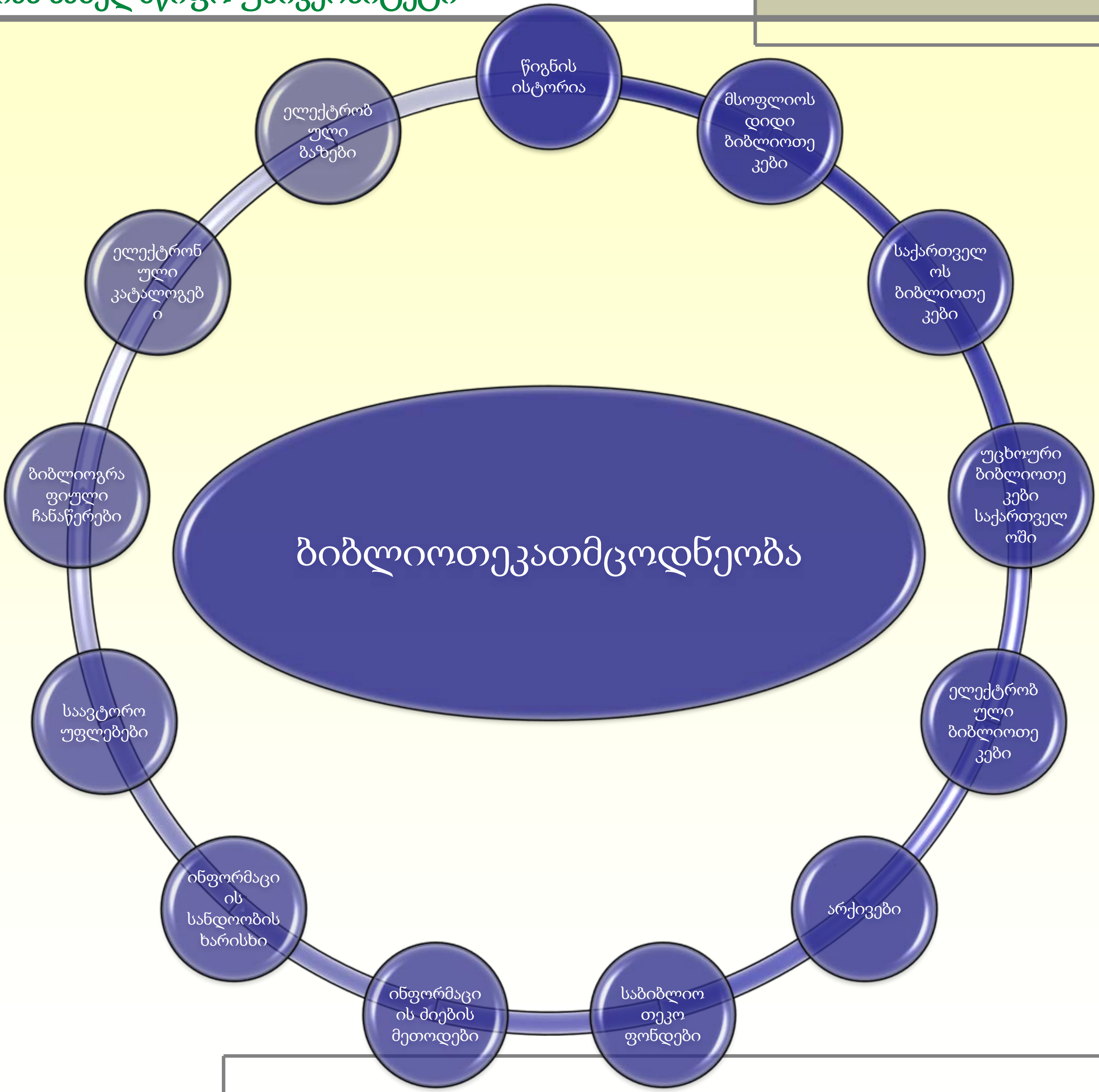
ბიბლიოთეკათმცოდნეობა
წიგნის ისტორია
მსოფლიოს დიდი ბიბლიოთეკები
საქართველოს ბიბლიოთეკები
უცხოური ბიბლიოთეკები საქართველოში
ელექტრონული ბიბლიოთეკები
არქივები
საბიბლიოთეკო ფონდები
ინფორმაციის ძიების მეთოდები
ინფორმაციის სანდოობის ხარისხი
საავტორო უფლებები
ბიბლიოგრაფიული ჩანაწერები
ელექტრონული კატალოგები
ელექტრონული ბაზები

საინფორმაციო ტექნოლოგიები

მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი
საფეხური ბაკალავრიატი

სასწავლო კურსი - ინფორმაციული წიგნიერება

მიზანია კურსდამთავრებულმა დამოუკიდებლად შეძლოს სხვადასხვა ინფორმაციული სერვისების გამოყენებით ინფორმაციის მოძიება, დამუშავება, გამოქვეყნება.

ასევე დაეხმაროს სტუდენტებს ინფორმაციულ ერაში კომუნიკაციის, კოლაბორაციისა და სრულფასოვანი განვითარებისათვის საჭირო საბაზისო ინფორმაციული უნარების განვითარებაში.

სასწავლო კურსი - ინფორმაციული წიგნიერება

სწავლის შედეგები სტუდენტს შეეძლებათ:

- ინფორმაციის საჭიროების, ბუნებისა და ტიპების იდენტიფიცირება;
- კონკრეტული ამოცანიდან გამომდინარე საჭირო ინფორმაციის იდნეტიფიცირება
- საჭირო ინფორმაციის მოპოვება ყველა სახის ინფორმაციის საცავებში, ეფექტური ტექნიკის გამოყენებით;
- ინფორმაციისა და მისი წყაროს შეფასება და შერჩეული ინფორმაციის ინტეგრირება საკუთარ ცოდნისა და ღირებულებათა სისტემაში;
- ინდივიდუალურად, ან როგორც ჯგუფის წევრმა გამოიყენოს ინფორმაცია დასახული/სპეციფიკური ამოცანის განსახორციელებლად;
- ინფორმაციის ეთიკური და სამართლებრივი გამოყენება და ესმის ინფორმაციის გამოყენებასა და წვდომასთან დაკავშირებული ეკონომიკური, სამართლებრივი და სოციალური საკითხები.

https://oc.ac.ge/course/view.php?id=2

„საინფორმაციო წიგნიერება“ - ბიბლიოთეკის დაქვემდებარებაში ფუნქციონირებდა 2006-2014 წლის შემოდგომამდე

დღეისათვის იკითხება (2019-2020 წწ)

- ინფორმაციული წიგნიერება არაქართულენოვანი სტუდენტებისთვის (მოსამზადებელი განყოფილება)
- ინფორმაციული წიგნიერება და მედიაწიგნიერება (ბაკალავრიატი)

ინფორმაციული წიგნიერება არაქართულენოვანი სტუდენტებისთვის (მოსამზადებელი განყოფილება)

კურსის მიზანია:

- კომპიუტერული ტექნოლოგიების გამოყენებით ინფორმაციის მოძიება;
- მოპოვებული ინფორმაციის დამუშავება;
- დამუშავებული ინფორმაციის გამოქვეყნების ტექნიკები;
- სხვადასხვა ინფორმაციული, მათ შორის ინტერნეტსერვისების გამოყენებით, ინფორმაციის დამოუკიდებლად მოძიება,
- დამუშავება და გამოქვეყნება;

ინფორმაციული წიგნიერება და მედიაწიგნიერება (ბაკალავრიატი)

სასწავლო კურსის მიზანია:

- სტუდენტმა შეისწავლოს ინფორმაციული განათლებისა და მედია წიგნიერების არსი, რაობა და მნიშვნელობა;
- მედიაწიგნიერებისა და ცოდნის ეკონომიკის ურთიერთმიმართება;
- მედიაეფექტების გამოყენების მეთოდები;
- ველისაგან დამოუკიდებლობის ხელოვნება;
- ინფორმაციის მენეჯმენტისა და ცოდნის ტრანსფერის მნიშვნელობა და ურთიერთმიმართება.

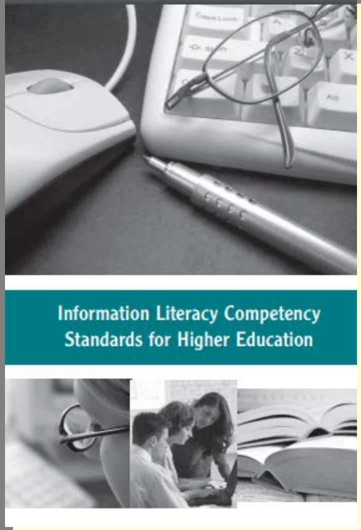

ინფორმაციული წიგნიერების კომპეტენციის სტანდარტები უმაღლესი განათლების შესახებ

დამტკიცებულია დირექტორთა საბჭოს მიერ

კოლეჯის და კვლევითი ბიბლიოთეკების ასოციაცია 2000 წლის 18 იანვარს

მოწონებულია უმაღლესი განათლების ამერიკული ასოციაციის მიერ
(1999 წლის ოქტომბერი)

და დამოუკიდებელი კოლეჯების საბჭო მიერ
(2004 წლის თებერვალი)

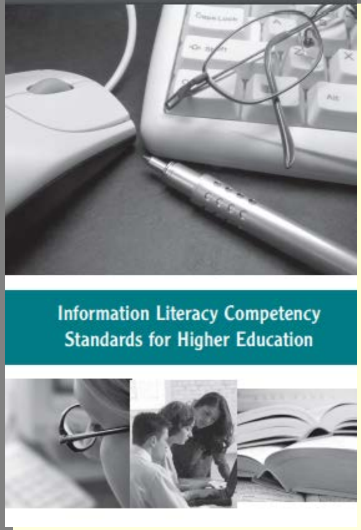

ინფორმაციული წიგნიერების
კომპეტენცია
უმაღლესი განათლების სტანდარტები

შინაარსი:

- განსაზღვრულია ინფორმაციული წიგნიერება
- ინფორმაციული წიგნიერება და ინფორმაციული ტექნოლოგია
- ინფორმაციული წიგნიერება და უმაღლესი განათლება
- ინფორმაციული წიგნიერება და პედაგოგიკა
- სტანდარტების გამოყენება
- ინფორმაციული წიგნიერება და შეფასება
- სტანდარტები, შესრულების ინდიკატორები და შედეგები
- დანართი I: შერჩეული ინფორმაციული წიგნიერების ინიციატივები
- ინფორმაციული წიგნიერების კომპეტენციის სტანდარტების შემქმნელები

https://alair.ala.org/bitstream/handle/11213/7668/ACRL%20Information%20Literacy%20Competency%20Standards%20for%20Higher%20Education.pdf?sequence=1&isAllowed=y

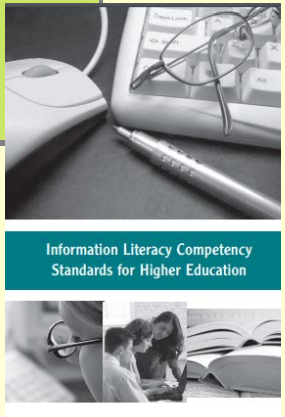

ინფორმაციული წიგნიერების კომპეტენციის სტანდარტები უმაღლესი განათლების შესახებ (თავდაპირველად დამტკიცდა 2000 წლის იანვარში) ACRL- ის დირექტორთა საბჭომ გააუქმა 2016 წლის 25 ივნისს, ALA 2016 წლის ყოველწლიურ კონფერენციაზე, ორლანდოში, ფლორიდაში.

ALAIR American Library Association Institutional Repository

ამერიკული ბიბლიოთეკის ასოციაციის ინსტიტუციური საცავი (ALAIR) არის ღია დატვირთვის საცავი, რომელიც დანიშნულებაა შეაგროვოს, მუდმივად შეინახოს და უზრუნველყოს ციფრული წვდომა ამერიკული ბიბლიოთეკის ასოციაციის პუბლიკაციებსა და ინტელექტუალურ საქმიანობაზე.

ACRL Advancing learning Transforming scholarship
Association of College & Research Libraries
A DIVISION OF THE AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION

კოლეჯისა და კვლევის ბიბლიოთეკების ასოციაცია (ACRL)

https://alair.ala.org/handle/11213/7668

ბიბლიოთეკის ასოციაციებისა და ინსტიტუციების საერთაშორისო ფედერაცია (IFLA –The **I**nternational **F**ederation of **L**ibrary **A**ssociations and Institutions) არის წამყვანი საერთაშორისო ორგანო, რომელიც წარმოადგენს ბიბლიოთეკის და საინფორმაციო სერვისების და მათი მომხმარებლების ინტერესებს. ეს არის ბიბლიოთეკის და ინფორმაციული პროფესიის გლობალური ხმა.

IFLA დაარსდა 1927 წელს ედინბურგში, შოტლანდიაში. დღეისათვის მასში გაერთიანებულია 150-ზე მეტი ქვეყანა.

https://www.ifla.org/about

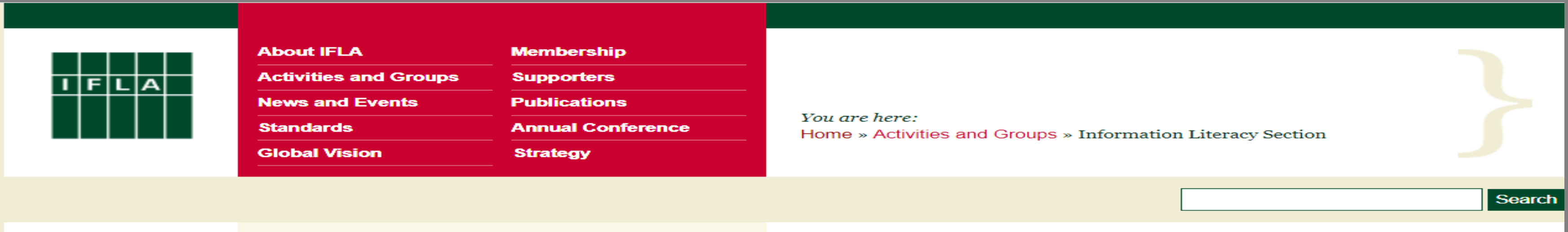

Home » Activities and Groups » Information Literacy Section

ინფორმაციის წიგნიერების განყოფილება

განყოფილება: ბიბლიოთეკის მომსახურება

ინფორმაციული წიგნიერების განყოფილების ძირითადი მიზანია საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება ყველა ტიპის ბიბლიოთეკასა და ინფორმაციულ ინსტიტუტში ინფორმაციის ცოდნის სწავლების განვითარების საქმეში.

https://www.ifla.org/about-information-literacy

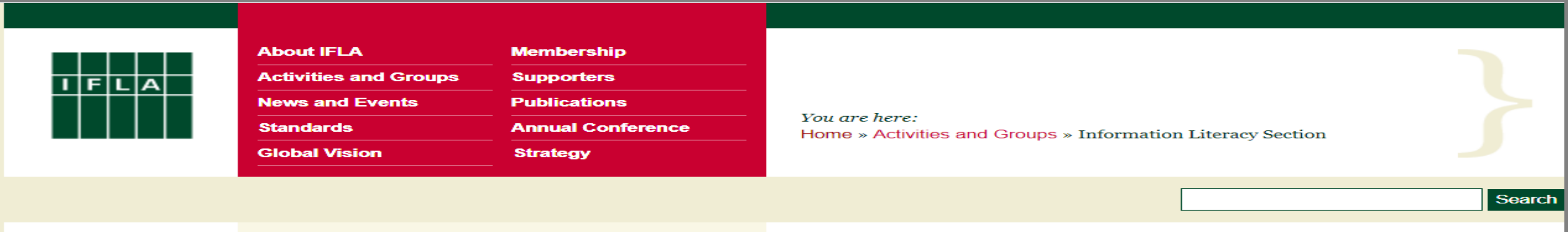

როგორ შეიძლება ჩემი ინსტიტუტი ჩერთოს ინფორმაციას წიგნიერების განყოფილებაში?

როგორ შეუძლია ნებისმიერ ინსტიტუციას გაწევრიანდეს ინფორმაციული წიგნიერების სექციაში?

იმისათვის რომ ინსტიტუცია გაწევრიანდეს ინფორმაციული წიგნიერების სექციაში უნდა გადავიდეთ მითითებულ ბმულზე და დავრეგისტრირდეთ.

https://members.ifla.org/membersarea/login/login.asp?type=EXTRANET

https://www.ifla.org/about-information-literacy

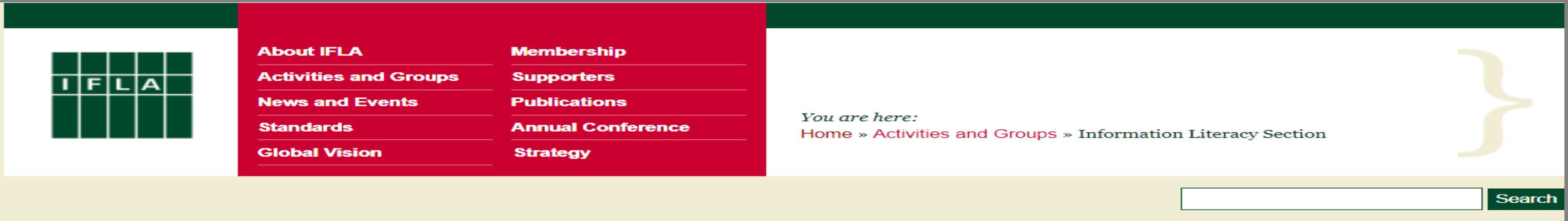

ამ სექციაში აქტიური სტატუსით შესაძლებელია :

- გახდე შენი ინსტიტუციის წარმომადგენელი ინფორმაციული წიგნიერების სექციაში
- გახდე ინფორმაციული წიგნიერების სექციის პერსონალი წევრი.
- დაესწრო შეხვედრებს .
- გაუზიარო ინფორმაციული წიგნიერების კუთხით მიღებული საკუთარი გამოცდილება ინფორმაციული წიგნიერების სექციის ოფიცრებს.

https://www.ifla.org/about-information-literacy

ინფორმაციული წიგნიერების სამოქმედო გეგმა (ამოცანები) 2018 - 2019 წ

ინფორმაციის წიგნიერების განყოფილება

ამოცანა 1: უზრუნველყოს ინფორმაციის ცოდნის პრაქტიკის გაზიარებისა და გაუმჯობესების შესაძლებლობები IFLA სექციებში და უფრო ფართო მასშტაბით ბიბლიოთეკის საზოგადოება.

ძირითადი ინიციატივები:

- შეიმუშავეთ მტკიცებულებათა ბაზა და რესურსები;
- გააფართოვოთ და შექმნან ჩარჩო მედია და ინფორმაციის წიგნები;
- გაძლიერდეს ჩვენი რეგიონალური შესაძლებლობები და ლიდერობა.

ამოცანა 2: ბიბლიოთეკის სექტორთან და სხვა პარტნიორებთან მუშაობა, ინფორმაციული წიგნიერების პროგრამების დადებითი გავლენის შესახებ ცნობიერების ამაღლების მიზნით და ინიციატივები მდგრადი განვითარების შესახებ.

ძირითადი ინიციატივები:

- გაეროს ბიბლიოთეკის ხელშეწყობა მდგრადი განვითარების მიზნით გაეროს 2030 დღის წესრიგში განვითარება;
- გაძლიერდეს ჩვენი რეგიონალური შესაძლებლობები და ლიდერობა.

https://www.ifla.org/files/assets/information-literacy/strategic-plan/infolit-section_action-plan_2018-2019.pdf

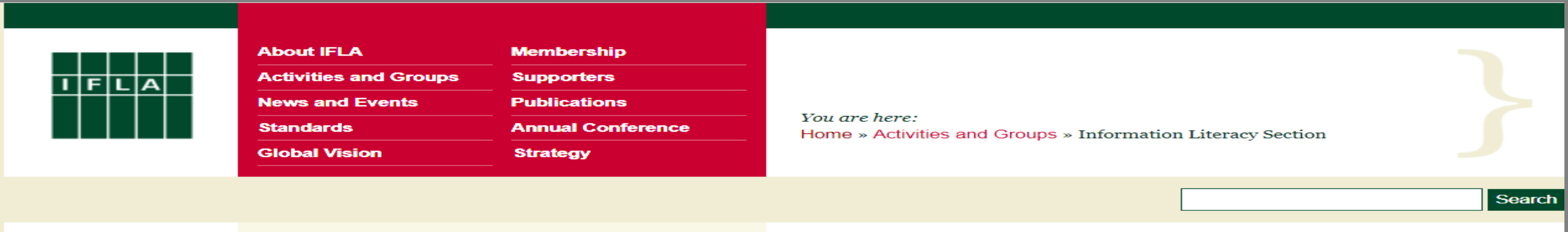

ინფორმაციული წიგნიერების კონცეფციები

1. რა არის ინფორმაცია ?
2. ინფორმაციის ეფექტურად გამოყენების საჭიროება
3. წიგნიერების კონცეფცია რომელიც დაკავშირებულია ინფორმაციულ წიგნიერებასთან
4. ინფორმაციული კომპეტენციები
5. ბიბლიოთეკის როლი ინფორმაციულ წიგნიერებაში

https://www.ifla.org/about-information-literacy

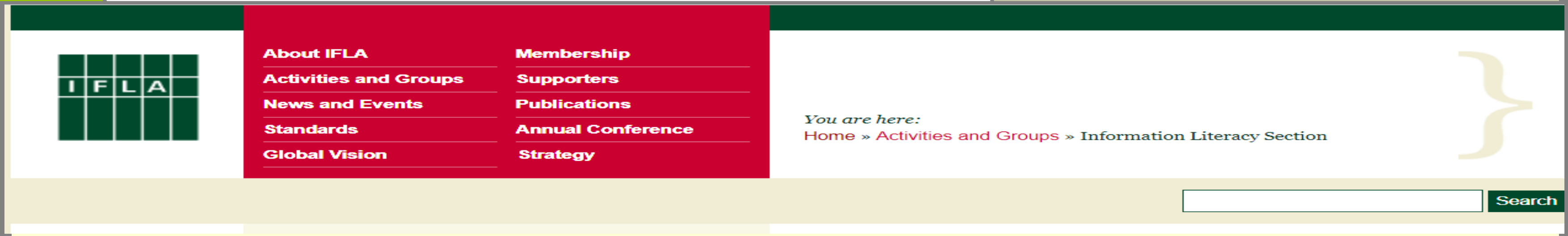

ინფორმაციული წიგნიერება და უწყვეტი შესწავლა

1. ორი კონცეფციის ურთიერთკავშირი - ონფორმაციული წიგნიერება და უწყვეტი შესწავლა
2. ბიბლიოთეკების და ბიბლიოთეკარების როლი როგორც საინფორმაციო წიგნიერების და მუდმივი შესწავლის პროცესის ხელშემწყობი აქტორების.
3. ბიბლიოთეკები და ბიბლიოთეკარები როგორც ინფრომაციული წიგნიერების აგენტები .

https://www.ifla.org/about-information-literacy

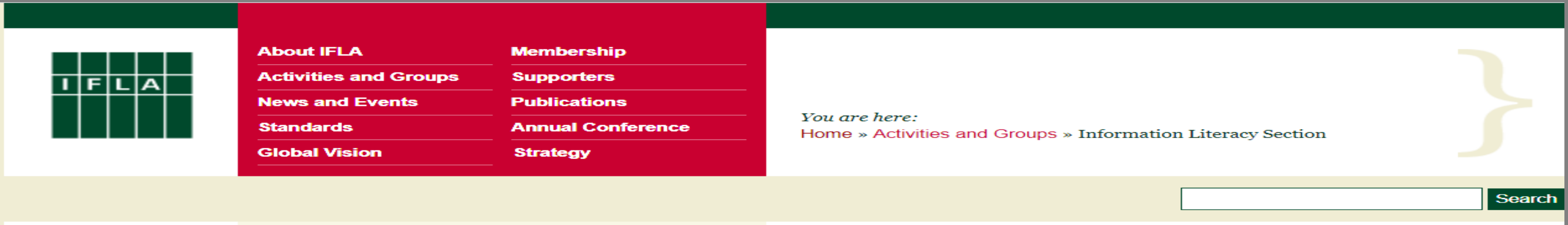

საერთაშორისო სტანდარტები

1. ინფორმაციაზე წვდომა -ინფორმაციის საჭიროების განსაზღვრა და გამოყენება და ინფორმაციის განთავსების ადგილის დადგენა
2. შფასება და ორგანიზება - მომხმარებელი აფასებს ინფორმაციას კრიტიკულად და კომპეტენტურად
3. გამოყენება - მომხმარებელი უნდა იყენებდეს ინფორმაციას ზუსტად და შემოქმედებთად

https://www.ifla.org/about-information-literacy

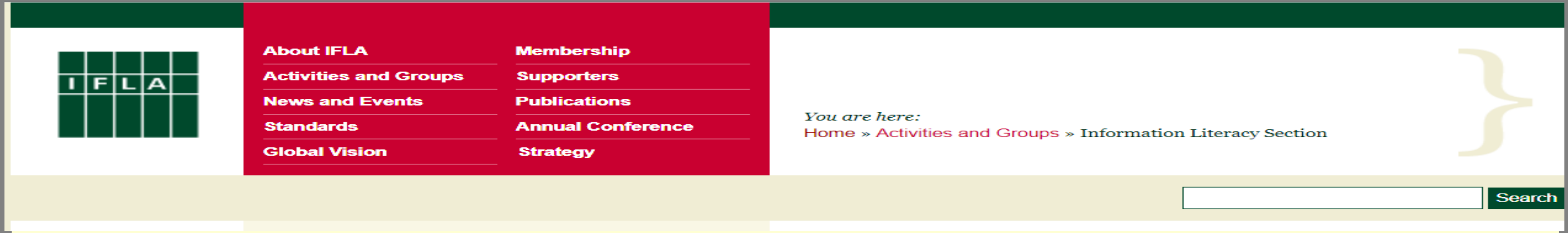

ინსტიტუციური ვალდებულება

1. ზოგადი ქმედებები
2. სტრატეგიების ცვლილებისთვის მზად ყოფნა
3. პოტენციური პრობლემები

https://www.ifla.org/about-information-literacy

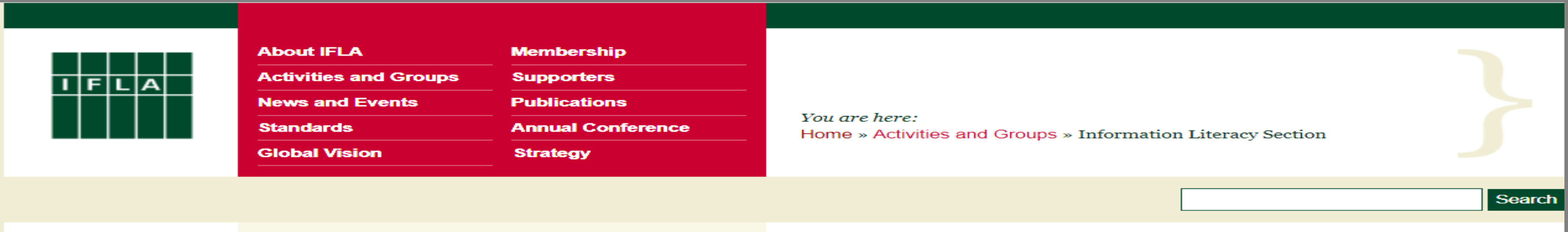

მოემედების გეგმა

სტარტეგიული გეგმის მნიშვნელოვანი ელემენტებია:

1. **მისია** - სადაც განსაზღვრულია ინფორმაციული წიგნიერების გეგმის მიზნები და მნიშვნელობა
2. **ხედვა** - იგი უნდა განსაზღვრავდეს თუ რისი მიღწევა აქვთ დაგეგმილი პროგრამის ექსპერტებს
3. **აქტუალობის დასაბუთება** - უნდა არწერდეს ინფრომაციული წიგნიერების განვითარების პროგრამის მიზეზებს, საჭიროებას და სარგებელს.

https://www.ifla.org/about-information-literacy

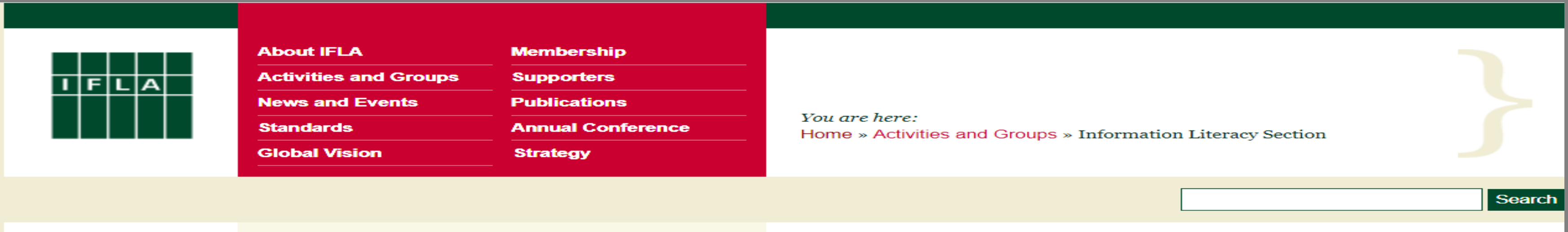

პიროვნული განვითარება

1. ინსტიტუციურად ბიბლიოტეკარის მნიშვნელობა
2. ბიბლიოთეკარი უნდა ზრუნავდეს თვითგანვითარებაზე
3. დიტანციური სწავლება და ელექტრონული სწავლება

https://www.ifla.org/about-information-literacy

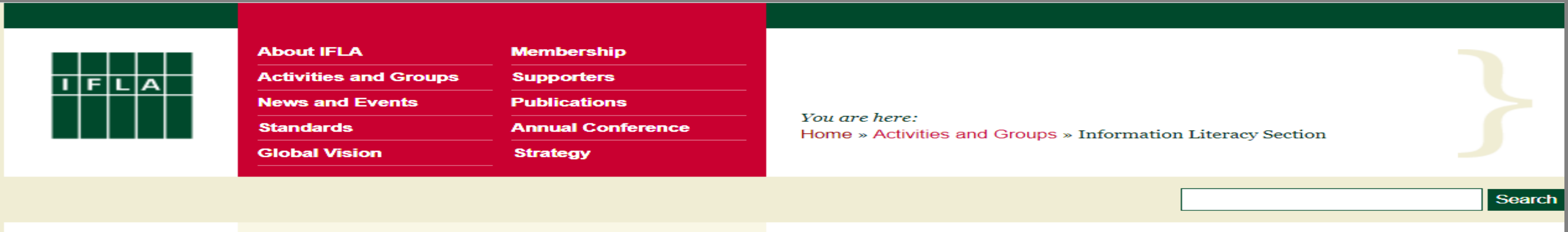

შესწავლის თეორიები

1. **ბიჰევიარისტული მიდგომა** - იგი გულისხმობს რომ რეალობა არის აბსოლუტური და გარეგანი. მისი გამომწვევი მიზეზი და ეფექტი შესაძლებელია იყოს დადგენილი და სტანდარტიზებული.

2. **კონსტრუქტივისტული მიდგომა** - რეალობა არის ინდივიდების მიერ შექმნილი სოციალური კონსტრუქცია, და აღნიშნული ინდივიდები ადგენენ ამ რეალობას მათი უნიკალური პრიორიტეტული ცოდნისა და გამოცდილების მიხედვით.

https://www.ifla.org/about-information-literacy

ტერმინი ინფორმაციული წიგნიერება

პირველად გამოიყენა

პოლ ზურკოვსკიმ (Paul G. Zurkowski) 1974 წელს.

მან ამ ტერმინში იგულისხმა

ინფორმაციის ეფექტურად გამოყენება

იმისათვის, რომ გადაჭრილიყო

მთელი რიგი პრობლემები.

შემდეგ ამ ტერმინმა ფართო გავრცელება ჰპოვა...

ამერიკის ბიბლიოთეკის ასოციაცია

American Library Association

ამერიკის ბიბლიოთეკის ასოციაცია (ALA) მსოფლიოში უძველესი და უდიდესი საბიბლიოთეკო ასოციაციაა, რომელიც დაარსდა 1876 წლის 6 ოქტომბერს ფილადელფიაში, ამჟამად ცენტრალური ოფისი არის ჩიკაგოში

ამერიკის საბიბლიოთეკო ასოციაცია ინფორმაციული წიგნიერების მქონე ადამიანებს განმარტავს ისეთ ადამიანებად, რომლებმაც ისწავლეს როგორ უნდა ესწავლათ და დაარგანიზეს საკუთარი ცოდნა, რათა ეპოვნათ ინფორმაცია და გამოეყენებინათ სხვადასხვა კუთხით

ACRL Advancing learning Transforming scholarship
Association of College & Research Libraries

A DIVISION OF THE AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION

კოლეჯისა და კვლევის ბიბლიოთეკების ასოციაცია (ACRL)

კოლეჯისა და კვლევის ბიბლიოთეკების ასოციაცია განსაზღვრავს ინფორმაციული წიგნიერების საკითხს, როგორც "უნარ-ჩვევების ერთობლიობას, რომელიც საჭიროა ინფორმაციის მოსაძებნად, მოსაპოვებლად, ანალიზსა და გამოყენებაში."

ინფორმაციული წიგნიერების საფუძვლები უმაღლესი განათლებისთვის

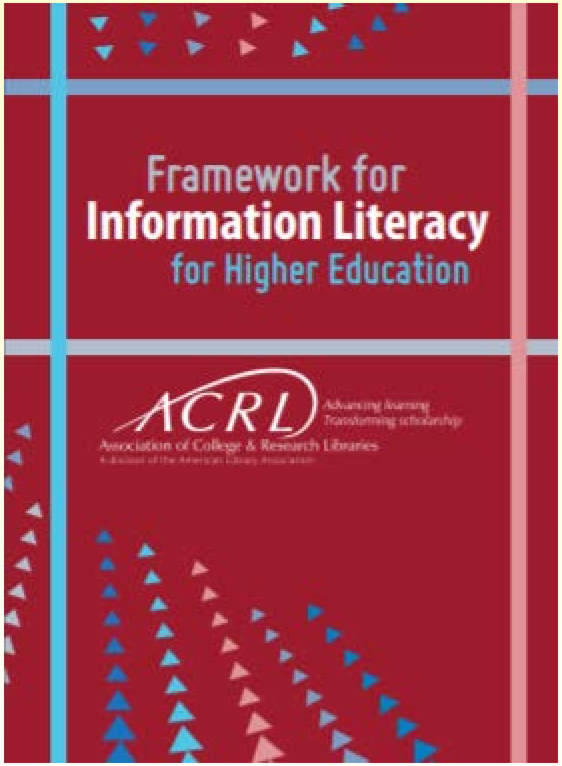

ინფორმაციული წიგნიერება არის ინტეგრირებული შესაძლებლობების ერთობლიობა, რომელიც მოიცავს ინფორმაციის ინტელექტუალურ აღმოჩენას, ინფორმაციის მოძიებასა და შეფასებას, ინფორმაციის გამოყენებას სასწავლო ცოდნის თემებში ახალი ცოდნისა და ეთიკური მონაწილეობის შესაქმნელად.

http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework

Framework for Information Literacy for Higher Education

ინფორმაციული წიგნიერება აფართოებს ტრადიციული ინფორმაციის ცოდნის გამოყენების ფარგლებს (ინფორმაციის დადგენა, მიღება, პოვნა, გაგება, წარმოება და გამოყენება), მათ შორის ციფრულ გარემოში ინფორმაციის შექმნა და გაზიარება. ეს მიდგომა მოითხოვს მუდმივ ადაპტირებას განვითარებულ ტექნოლოგიებთან და კრიტიკულ აზროვნებას, რომლებიც აუცილებელია ამ სივრცეში.

http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework

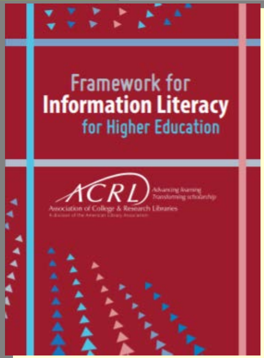

ეს ნაშრომი მოიცავს 6 ძირითად კონცეპტს

- ინფორმაცია არის შინაარსობრივი და კონსტრუქციული
- ინფორმაციის შექმნა არის პროცესი
- ინფორმაციას აქვს ფასეულობა
- კვლევა როგორც გამოკითხვა
- ცოდნა როგორც საუბარი (იგულისხმება იმ მეცნიერთა, მკვლევარებისა თუ პროფესიონალთა საზოგადოებებისგან შემდგარი ჯგუფები, რომლებიც ჩართულნი არიან დისკუსიაში და ერთმანეთს უზიარებენ ახალ შეხედულებებსა და აღმოჩენებს.
- ინფორმაცია იძებნება სტრატეგიულად

http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework

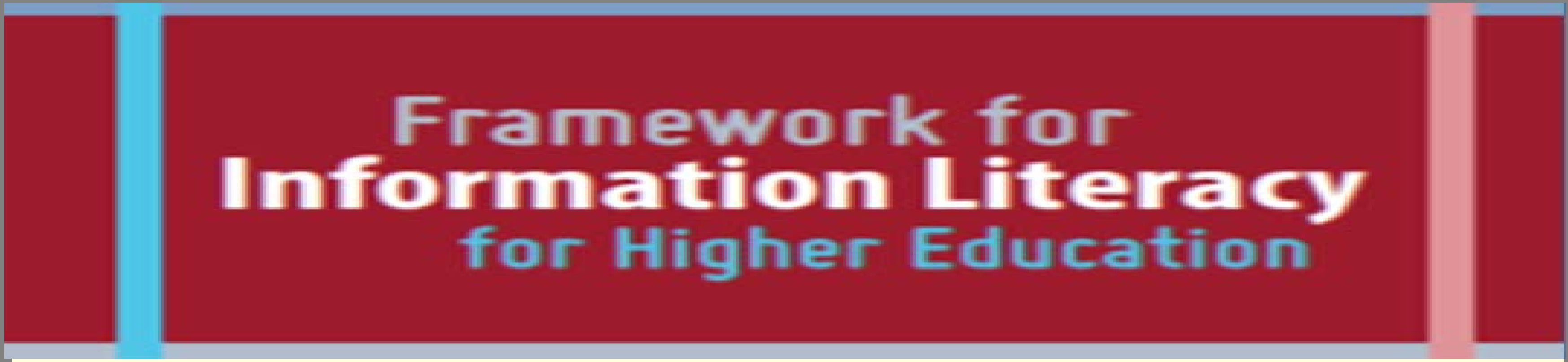

წიგნში ასახული ინფორმაციული წიგნიერების კონცეფციები აღწერს იმას, თუ როგორ შეიძლება განავითარონ ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში მომუშავე ბიბლიოთეკარებმა ინფორმაციული წიგნიერება უმაღლეს სასწავლებლების სტუდენტებსა და საჯარო სკოლის მოსწავლეებში.

http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework

Framework for Information Literacy for Higher Education

- პედაგოგთა მიერ, როგორ უნდა დაიგეგმოს კონკრეტული საგნის ფარგლებში თემაზე მუშაობა;
- რა არის კონკრეტული დისციპლინის ცოდნა, რომელიც უნდა განავითარონ, მაგალითად, პირველადი წყაროების (ისტორიის) გამოყენებით, ან დიდი რაოდენობით მონაცემთა (მეცნიერების) წვდომისა და მართვისას;
- როგორ ითანამშრომლოს IT დეპარტამენტთან, რომ შეიმუშაოს მულტიმედიური კურსების დავალებების ახალი ტიპები;
- ბიბლიოთეკარებთან ერთად შეიმუშაოს დავალებები, რომლებიც ხელს შეუწყობს სტუდენტებს შეაფასონ თავიანთი დამოკიდებულება, ძლიერი მხარეები / სისუსტეები და ინფორმაციასთან დაკავშირებული ცოდნის ხარვეზები და ა.შ.

http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework

პიცბურგის უნივერსიტეტის

რა არის ინფორმაციული წიგნიერება?

კოლეჯისა და კვლევის ბიბლიოთეკების ასოციაცია განსაზღვრავს ინფორმაციული წიგნიერების საკითხს, როგორც "უნარ-ჩვევების ერთობლიობას, რომელიც საჭიროა ინფორმაციის მოსაძებნად, მოსაპოვებლად, ანალიზსა და გამოყენებაში.

Titusville Campus Library– ის ბიბლიოთეკის პერსონალი ვალდებულია შეიმუშაოს ინფორმაციული წიგნიერების პროგრამა, მასწავლებელთა ფაკულტეტთან თანამშრომლობით, რათა თითოეული Titusville სტუდენტი იყოს ინფორმაციული, შესაბამისი რესურსების მცოდნე და ეფექტური მომხმარებელი.

https://www.library.pitt.edu/information-literacy

პიცბურგის უნივერსიტეტის მიზანია, რომ ინფორმაციული წიგნიერების განხრით თავის ყველა სტუდენტს შეეძლოს:

- ინფორმაციის ეფექტურად და სათანადოდ შეგროვება და შეფასება;
- შესაბამისი ინფორმაციის წყაროების დადგენა;
- იფიქრონ კრიტიკულად და ანალიტიკურად კონკრეტული ამოცანის გადასაჭრელად;
- გამოიყენონ შესაბამისი ინფორმაციული ტექნოლოგია;
- ესმოდეთ ინტელექტუალური საკუთრების პრინციპი და ინფორმაციის ლეგალური და ეთიკური გამოყენება;
- გუნდური მუშაობა.

ასევე აუმაღლოს:

- საკუთარი თავის რწმენა და თავდაჯერებულობა;
- სხვების წინაშე პასუხისმგებლობა.

Article (PDF Available) *in* Romanian Review of Library & Information Science 9(1):63-66 · September 2013 *with* 1,421 Reads

Cite this publication

Ratko Knezevic
5.94 · Univerzitet u Bihaću

რუმინელი ავტორი **Ratko Knezevic** თავის სტატიაში განიხილავს ინფორმაციულ წიგნიერებას და ბიბლიოთეკების როლს ამ პროცესში

https://www.researchgate.net/publication/329100097_Information_literacy_and_the_role_of_the_libraries_in_IT

ინფორმაციული წიგნიერება აერთიანებს შემდეგ ელემენტებს

- ინფორმაციის ეფექტურად მოძიების უნარი;
- საჭირო ინფორმაციის შერჩევისა და შეფასების ცოდნა;
- მედიის ფართო სპექტრის გამოყენების სიმარტივე;
- ინფორმაციის სანდოობის შეფასება;
- შესაძლებლობა სხვას გადასცე მიღებული ინფორმაცია;

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის მიდგომა სადაც მან კლასიფიკაციის სისტემა ინფორმაციული წიგნიერების მნიშვნელოვან ელემენტად განიხილა

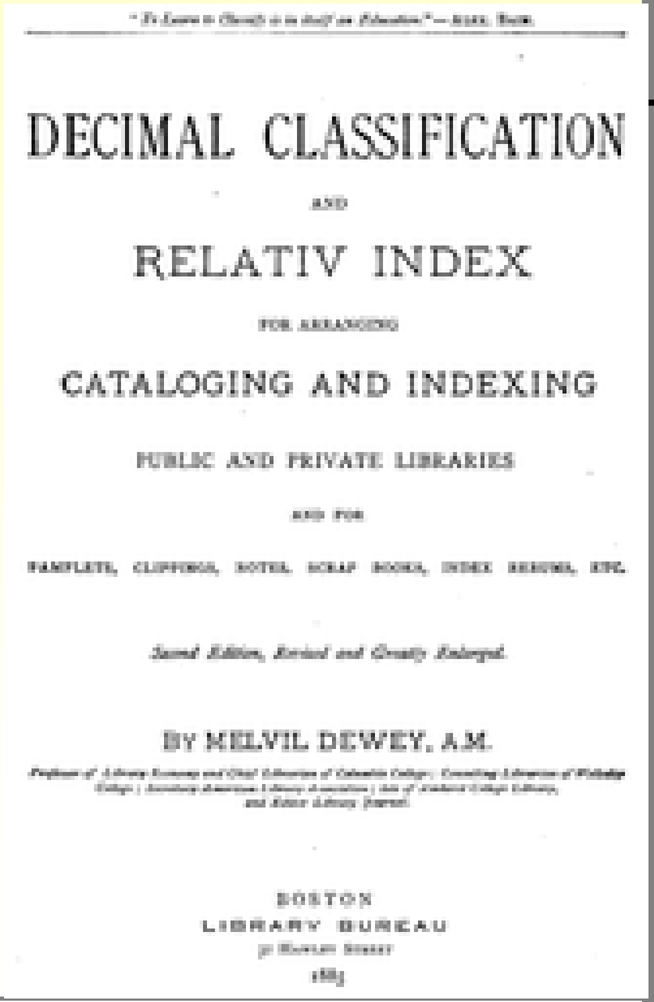

DECIMAL CLASSIFICATION

AND

RELATIV INDEX

FOR ARRANGING

CATALOGING AND INDEXING

PUBLIC AND PRIVATE LIBRARIES

AND FOR

PAMFLETS, CLIPPINGS, NOTES, SCRAP BOOKS, INDEX RERUMS, ETC.

Second Edition, Revised and Greatly Enlarged.

BY MELVIL DEWEY, A.M.

BOSTON
LIBRARY BUREAU

აქ იგულისხმება, რომ ჩაწერილი ცოდნა (წიგნი, ნაშრომი, ნებისმიერი ინფორმაცია), დოკუმენტის შინაარსი, ბიბლიოთეკარმა უნდა გააანალიზოს, შეაჯამოს, დაალაგოს და დაყოს კონცეპტებად ან კონცეპტუალურ ერთეულებად, რის შემდეგაც ეს ინფორმაცია უკვე მზადაა კლასიფიკაციისათვის. კლასიფიკაციის სისტემები გამოყენებული იქნა როგორც ცოდნის ორგანიზებისა და პრეზენტაციის მოდელი.

ამ კუთხით, ბიბლიოთეკარები არიან არა მხოლოდ მედიატორები უკვე არსებულ ცოდნას და ჩვენს შორის, არამედ ამ ცოდნის შემქმნელები. ისინი ქმნიან მას და შემდეგ წარმოადგენენ საკატალოგე ბაზებში

ინტერნეტი ინფორმაციის უდიდესი წყაროა,მაგრამ ზოგადი საძიებო სისტემები ხშირად არ გვაძლევს სანდო და შეკითხვაზე ზუსტად მორგებულ ინფორმაციას

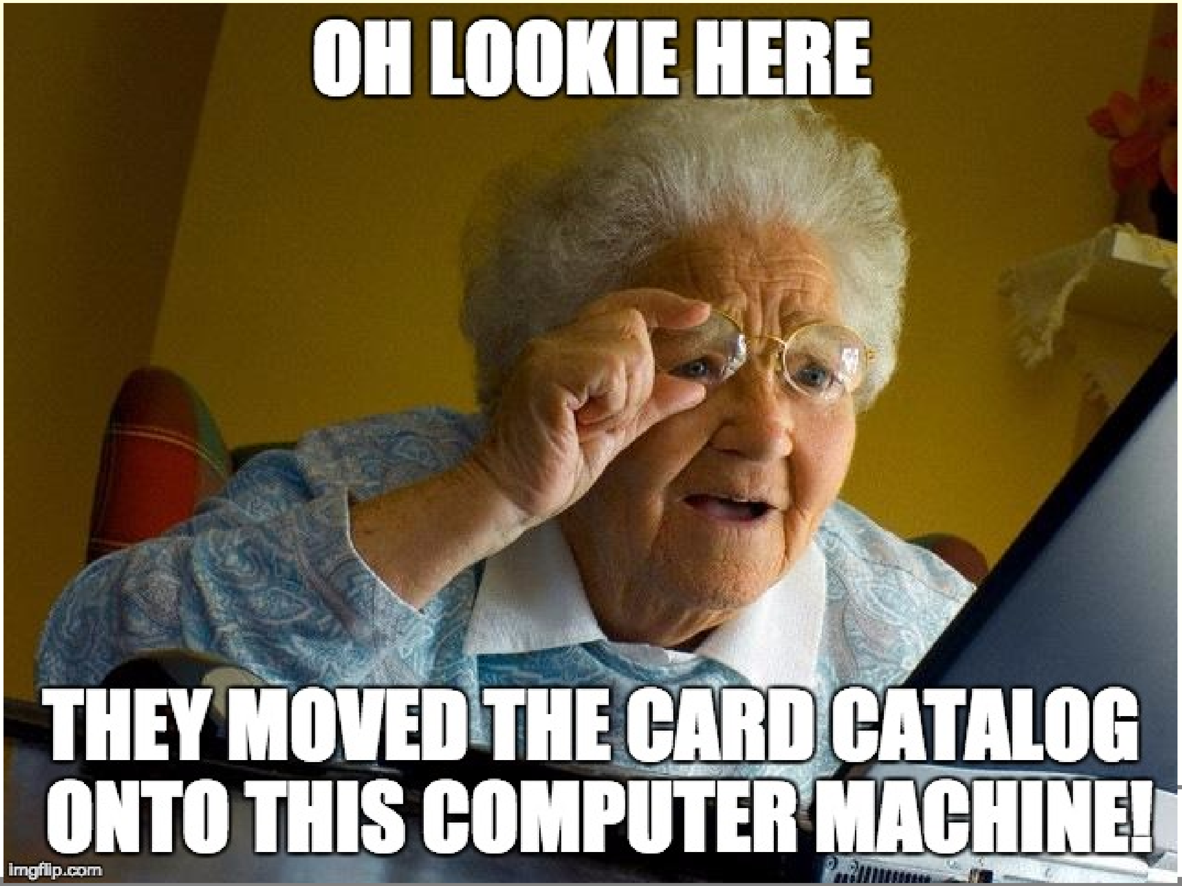

აიოვას შტატის უნივერსიტეტის პასუხი იმ გაცვეთილ კითხვაზე, თუ რა საჭიროა ბიბლიოთეკარები მაშინ, როდესაც გვაქვს ინტერნეტი. მათი პასუხი კი მტკიცეა: ახლა ჩვენ გვჭირდება ბიბლიოთეკა და ბიბლიოთეკარები ისე, როგორც არასდროს

https://www.statelibraryofiowa.org/ld/i-j/infolit)

ბიბლიოთეკას აქვს ე.წ კომპიუტერების რესურს-ცენტრი, სადაც დაინტერესებულ სტუდენტებს უტარდებათ ტრენინგი, თუ როგორ მოიძიონ სასურველი ინფორმაცია ელექტრონულ კატალოგში

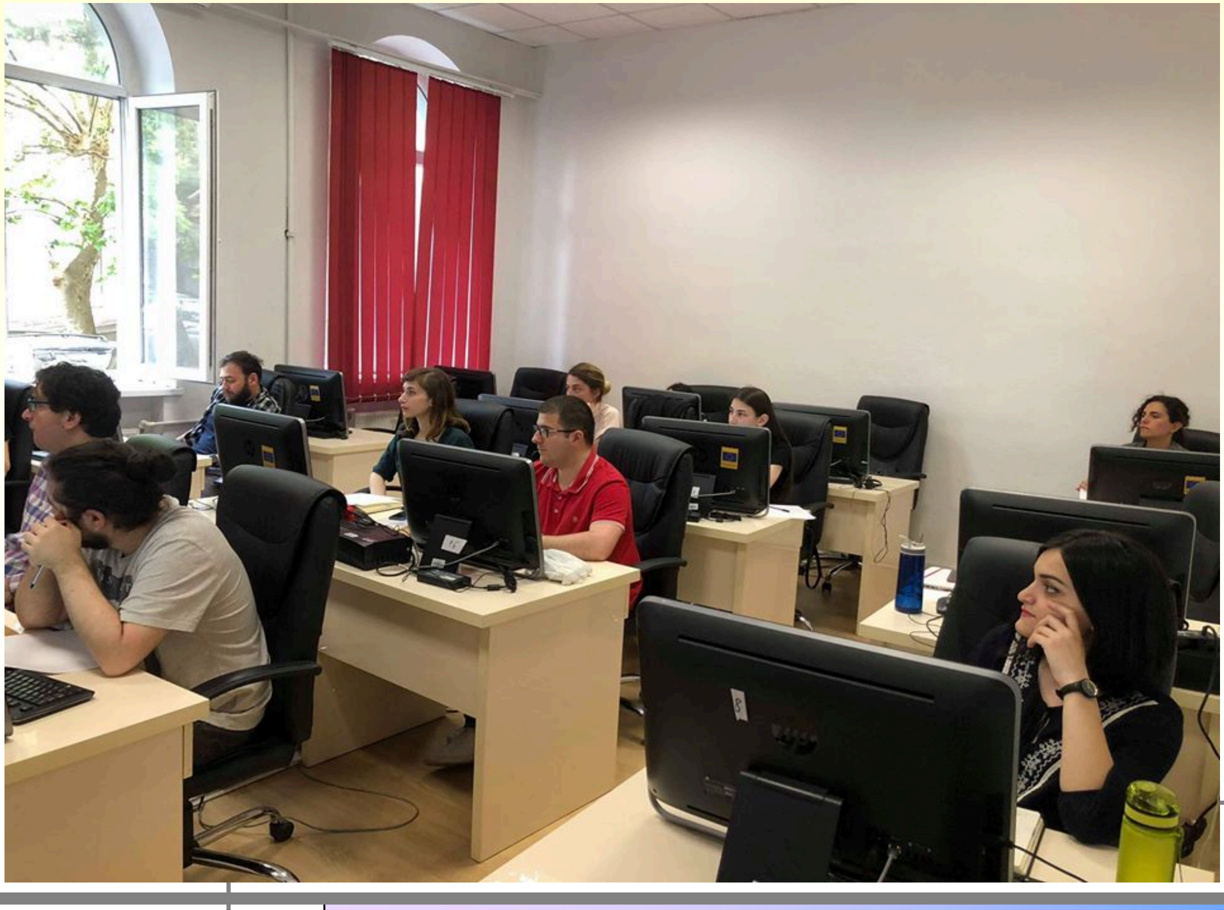

გამოყენებული ლიტერატურა

- ინფორმაციული წიგნიერება : ბიბლიოთეკათმცოდნეობა და საინფორმაციო ტექნოლოგიები (ნაწ. 1). 2008.
- https://www.ifla.org/DE/taxonomy/term/123
- http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework
- https://oc.ac.ge/course/view.php?id=2
- https://www.library.pitt.edu/information-literacy
- https://alair.ala.org/handle/11213/7668
- http://millab.ge/ka/mil-resources/any/2/any/
- https://www.researchgate.net/publication/329100097_Information_literacy_and_the_role_of_the_libraries_in_IT
- https://www.statelibraryofiowa.org/ld/i-j/infolit)

გმადლობთ

ყურადღებისათვის